

KONOT OT

ME VÖNA=VOLAPÜK

E VOLAPÜK NUTIMIK

Konot: 2.

PESEVAN ELSIK SEMBAL.

se el „Camera Obscura” fa Hildebrand.
Pelovepolöl fa dl. Van de Stadt, H.,
plofed volapüka.
Arnhem, 1891.

1.

Lio levamik äbinos e lio lefagik.

Äbinos pozendel mälüdela hitikün in zif sembal Nedäna ; so hitik e so filedöl , das spärs älafaslipoms su nufs , kelos binos , — segun pükamod nedänik — hit gletikün , keli kanon bitopälön. Sol älitom meköfiko in süts ed äspagom su sütastons püfikün fa neluim. In süts, kels no älaboms jadaflani , sol ämekom velatiko devön beigolelis.

Selels , kels äzigoloms ko cels e fluks votik , ädesuipoms levelo kapis okas me bifaklots liabik oksa ; fledapolels , kels voto aimekoms limis okas luyümön ove puts ponas in fögetöf vatavätavik (hüdrostatik) , — stanamod kel elenblinom omes is ed us länemi lestimöl de „putasugels“, — äseistoms bivedo su käv , ko skal züdamiliga pla lufilavina ; mönels , siedöls lä fut bumaskafa su bem sembal , ko lamaflegs su kiens okas e ko nams zisumöl gleskali , äbladoms ovi tied okas lonedikumo ka telna äs kösömo , ed also du tim makabo e stuno lonedik ; jidünels , kelofs ädunofs ninlemis , ti no äkanofs kedukön da süt cilis , kels ikegoloms ke ofs , spelöls ogetön plömi u figi de seel , ed äsepükofs beigolöl keliedi gletik e leladik kol jikamadels ofas , kelofs äklinofs süti ko logods filik e ko smahäts livalagöl.

Nek äbinom kotenik , äs is ud us bäledan sembal , kel, ko slipategil yulibik e lujuks blägik , ko futs pesetenöl su bamil oka , äsmokom pipi , komü flols anik , ed ägälokom dö hitatim bäledatik.

Pötü stomastad somik aisenon velatiko keliedi tu nemödik kol kemens bigik. Ye binos velatik , das kodoms ofen vami e hiti ole , if ol it medü taked e süenam säto beno ledulol-la in

SEVÄDAN VÖNÄDIK.

Kiovamik äbinos, e kiofagik.

Brekot kapita se ‚Camera Obscura’
fa ‚Hildebrand’.

Petradutöl se Nedänapük fa ‚Dr. Arie de Jong’.

Äbinos poszedel filamahitik fridela in zif Nedänik semik; äbinos so hitik e so filik, das spärs su nuf äcavons: bos, kelos nämätü spikamamod Nedänik äbinon hit gretikün, keli kanoy fomälon. Sol äsvieton nenmiseriko ini süts ed älokon nidülölo su pavastons sekü säg pipuinädöls. In süts ut, kels äzugons älsulüd, e kels kludo no älabons jadaflani, ädäspärikon jenöfo beigolanis.

Lumans, kels äzispatoms ko smalaplöms e vinabüns, ädekluinoms tü pülatimils valik flomis okas me lebavets linumik oksik. Lodotipolans, kels voto kösömoms ad lägön ön säjäfälikam vatiälik (‚hydrostatisch’) limedis okas love stutöms ponas — jästäd, kele deboms is ed us in Nedän dani kodü nem stimöl: „baliekluiwers” (= stutömituetans) — äseatoms len söpajol foloveiko etenikölo su kubits okas ko skal labü böridamilig pla gein näi oks.

Masonans pö vobod eseadöls futü bumaskaf su bem ko kubits oksik su kiens e ko nams tel oksik bovüli gretik ezügelpöls, äbladoms love tied oksik ga telna so lunüpiko, äsä äkösömoms, e kludo küpädiküno ä stunükölo lunüpiko.

Jidünans ädunetöl äkanofs töbo föfiotränön love süt cilis, kels ikegolons ön spel ad getön zuo plömi u figi lä pitatedülan, ed änotodofs beigolölo keliedi vemik ä zadiki kol jiklinükans, kels ko logods flamädik e ko bonäts dis cün pilivüköls äklinükofs süti.

Nek äbinon takedik, pläs is ed us bäldan balik, kel ko neitabonät blövik suik, ko pantufs blägik lenik, e ko lögs su pärunülabamil okik petenüköls, äseadom äd äsmokom pipi, komü matiöl e balsamin, fredöl dö „del stoma vönädatimik”.

Pö stomastad somik laboy vo keliedi tu nemödiki kol mens bigik. Binos veratik, das suvo süükons pö ol senäli vama e teafa, ebo ven ol me tak e taked ekanol ze sufidön hiti,

hit , ven kōmoms āl oli bladōls e vienōls , ven jonoms desidi nebivikodik al livōn nōkebaklōfi okas , dū lenlogoms oli me logs kōvexik, ... ab vo! jafads at sufoms vemo!

O mans e jimans bigik talaglōpa at ! plāsif dū yels lātik nog ekanols logōn futis e kienis olas , ud if ya lonediko efinols-la yegi et lābik italogedama ; kels u kelofs in vol lōlik kofoms demū bigāl olas , pinōf olsa , vetug olsik , — in blōt lautela (Hildebrand) ainokom tefū ols lad keliedik !

Bevū pōsods bigik timagas nulikum āmelidom cāli sembal , do no lebalidi , sōl yusitadokel Bruis Heinrik Yohan ; bal pebelābōlas et , kele nevelo jenos kolkōmōn fleni elsik sembal , nendas vōd balid aibinom : „Livemo pebigumol !“ dū alim , kel no elabom lābi logōn logodi omas du vigs tel , ainunom omes das „denu pebigumoms“ ; bal lābikas et , kels kapāloms , medū vinegs mil palefanas okas, flenas e balido medinana okas , das lifoms disū luklōd das odeiloms sunūno kodū flāp — e kels deno paimūtoms dubū kopōf , al dunōn , al fidōn ed al dlinōn valikosi , kelos binos dāmik , mekos bigikum , kodos luflumami bluda e rōbos ati in mods valnik ; bal lelābikas et , kels , if hitatimo aibinoms vemo vamik dub big omas , pahitoms du yel lōlik dub lezun , netaked e nesufād !

Sōl yusitadokel Bruis Heinrik Yohan āmufomok in pozendel mālūdela hitikūn lōpo pebepenōl , za dūp lulid , in sūt sembal zifa , keli no enemob , ed ādunom atosī — notedū delahit e kopaful oma — mōdo tu vifiko. Ālabom in nam balimik hāti ed in votimik pokaklōfi yelibik satinik e spatini ko gnob glōpik nelfanōgik , me gnob kela ājokom ofen ta kap omik , sosus āvilom gebōn pokaklōfi.

Po om sūtapul smalik ābunilom , kel āpolom loveguni e tāvasaki sōla ove lam , nen hāt u teg votik su kap , peklotōl me lugun yulibik , ko flab blāgik in lamafleg balimik e flab gedik in votimik , lugun kela gnob balid (blābomik) pātōnom dub gnobahog folid, du telid (lātenik) kel ābinom pladalū folid , pāfimom dub hog mālīd. Ābinom so lābik no labōn stogis in hitatim at vamik, āslik ākanos palogōn lā boadajuks oma, e nog is ed us lōpumo.

dub kōmōn bladōlo ed ai dōnu bladōlo lā ol, e dub jonūlōn klieni nedamūtovik ad livūkōn kravati okas, du lūlogons oli me logs esvolōl; ab binos i veratik, das jafābs at sufoms vemiko.

O mans bigik e voms bigik talaglōpa at! va ols ün yels lātik nog ekanols logōn kienis e futis olsikis, u va emutols yilādōn ya lunūpiko lelogami lābūkōl yegas at; igo if alseiman volanefa kofonōv-la bigi olas, pinādi olas, veti olas: in blōt ela ‚Hildebrand‘ lad keliedōl ai pebon pro ols.

Bevū pōsods pinādik timas lātik sōl: ‚Mr. Hendrik Johannes Bruis‘ ādigādōm ad labōn, do no pladi balid, ga i pladi. Ābinom balan privilegābas et, tefū kelans nefōro dalos jenōn, das koskōmons sevādani vemo vōnādiki, nendas vōd balid atana lū ons binon: „Kio evedol bigik!“ du alan, kel dū vigs tel no elabom lābi ad lelogōn logodis onsik, temunon ones, das **dōnu** evedons bigikums. Ābinom balan lābikanas et, kels dub vinegs mil rōletanas oksik, kūpons das, ma nilud vemik atanas, odeadons sekū paoplāg, e kels too pastigādons fa natāl okas, ad dunōn, ad fidōn ed ad drinōn utosi valik, kelos vero binon dāmik, kelos bigūkumon, kelos kodon gāstioni, e kelos pō mods mōgik valik vemūkon bludasirkūlami. Ābinom balan lābikanas, kels, ven labons dub pinād oksik hitūpo senāli vama, i labons ed ün nifūp ed ün hitūp senāli vama dub zun, fākādāl e fākādīkam.

Sōl: ‚Mr. Hendrik Johannes Bruis‘ āmufom in poszedel fridelik filamahitik lōpo pebepenōl ze tū dūp lulid vegū bal sūtas zifa, keli no enemob, ed atosī ādunom, ādemōlo hiti dela e magedi oka, mōdo tu vifiko. Ākipom in bal namas hāti oka, ed in votik pokasārvātūli sadinik yelovik oka sa bambudastaf okik labū gnob viorik glōpōfik, gnobi kelik ājoikom pō naeds mōdik dub jāstam neskilik ta kap oka, ven āvilom gebōn pokasārvātūli.

Pōdū om ābunūlom sūtahipul smalik, kel āpolom plōguni mana love brad e sakādi oma in nam, nen hāt u luhāt su kap, piklotōl me yāk blōvik labū flab blāgik in kubitatop bala slivas e flab gedik in votik, e kela knop balid (binū bom blāgik) pāfimūkon medū knopahog folid, du knop telid (binū lāten), kel binon su plad folida, pādāmūton fa knopahog mālīd. Ālabom lābi ad no labōn stogis len ok ün hitūpatim vamik et, soāsā ābinos kūpovik nilū nūgolōp boadajukas oka e zuo nog is ed us.

„Benö , kiöp dom binom nu , pul , kiplad binom ?“ söl dl. Bruis Heinrik Yohan äsäkom nesufädiko.

„Dom balid et ko seoslebil platik et“ ; pul ägepükom , „yan telid bei svinamitel , nebü dom et kö litamalokils et pesestegoms.“

„Benö , benö , benö !“ söl Bruis äsagom.

„Benö! kitopo dom täno binon-li? O hipul! kitopo täno binon-li?“ söl: „Mr. Hendrik Johannes Bruis’ äsäkom nesufädiko.

„Dom balid et labü pärunül platik et,“ hipul ägespikom, „yan telid de selidöp svinibecöpana; näi dom, kö spionalokils et föfobinons.“

„Gudö! gudö! gudö!“ söl: „Mr. H. J. Bruis’ äsagom.

Büikumo pepübon: 1. „Immensee’ / „Bienalak”
(vödems leigätik kil: Deutänapükik, ma foms tel Vokapüka).